terid. Õue teisel poolel pahemat kätt peateest asub haavakliinik ja sisehaiguste-kliinik. Viimase juurde kuulub kogu vähemaid hooneid, eraldamiseks mitmesuguste erihaiguste ja taudide puhul. 1926. a. ravitseti haavakliinikus 2121 looma (1893 hobust, 140 veist), neist 250 statsionaarselt, sisehaiguste-kliinikus 2656 (1727 hobust, 79 veist, 50 siga), neist 340 statsionaarselt. Suurem osa patsiente olid hobused. Loomade koguväärtust, mis teaduskonna kliinikutes arstiti, hinnati 75 miljonile margale.

Kompleksi, mis seisab väljaspool linna Riia tee ääres Maarjamõisa põllul, kuulub kaks suurt kliinikuhoonet. Ülevalpoolsesse majasse (Riia teele lähemal) on paigutatud närvikliinik ja sisehaiguste hospitaalkliinik, alumises majas asub hospitaal-haavakliinik. Need kliinikud on uued, kuid ajakohaselt varustatud. Nad täidavad ühtlasi sõjaväe, Tartu linna ja maakonna haigemajade ülesandeid.

Ülikooli arstimisasutiste hulka kuuluvad veel Veeriku alevi külje all tiheda puiestikuga varjatud pidalitõbiste-maja „Muuli", mille ülalpidamiskulud kannab tervishoiu-peavalitsus, mille juhatajaks on aga ülikooli sugu- ja nahahaiguste professor, ja II diviisi laatsareti suguhaiguste-kliinik (Savi uul. 10), millel on sama juhataja.

Ülikooli Maarjamõis varustab ülikooli haigemaju piimaga, põllu- ja aiasaadustega. Tema maa on tagavaraks uute kliinikuehituste jaoks, mis edaspidi tuleb ette võtta.

Raadimõis on, nagu öeldud, põllumajanduslikkude katsejaamade kasutada. Siin moodustab vana park ja selle ees olev uus istandik metsaosakonna dendroloogia-aia, kus tehakse akklimatisatsioonikatseid mitmesuguste võõrasmaa puudega. Mõisa aed, mida märksa laiendatud, on ülikooli õppeaed. Mõisa lehmalaudast kuulub üks osa eriti loomakasvatuse-õppetooli valitsuse alla; siin tehakse mitmesuguseid loomatoitmis-katseid. Teiste katsejaamade jaoks, mis varemalt asusid mõisa lossi lõunapoolses osas, on ümber ehitatud endisest mõisa hobusetallist uus laboratooriumide-hoone, kus aset leiavad agrikultuurkeemia, taimebioloogia, fütopatoloogia, entomoloogia ja kultuurtehnika jaama ruumid, peale selle üliõpilaste-praktikantide söögi- ja magamistoad, assistentide ja paari juhataja elukorterid. Hoone taga laiuval põllul on suuremad või vähemad alad määratud üksikuile eelnimetatud katsejaamadele, kokku üle 30 ha. Muu mõisa maa kasutatakse iseseisvas majapidamises, mille tulud lähevad katsejaamade toetuseks.

Ülikooli kogu asutiste arv on üle 80. 1927 I p.-a. oli neis asutistes ametis peale assistentide ja abijõudude veel 372 teenijat ja ametnikku. Kogu ülikooli personaal ühes õppejõududega oli 653 isikut.

Ülikooli ülalpidamine. Oma ülalpidamise saab ülikool riigikassast eelarve põhjal antavast krediidist ja omadest erisummadest. 1926./27. a. olid faktilised kulud riigikassast saadud korraliste määrrahade arvel 113 291 400 mk., missugusest summast muu sees langes 74 866 852 mk. palkadeks, 12 892 702 mk. majapidamiseks, 3 000 000 remontideks, 11 154 672 instituutide ja kliinikute ülalpidamiseks, 5 260 000 mk. stipendiumideks ja teaduslikeks kuludeks.

Ülikooli erisummad kujunevad üliõpilaste õppemaksudest ja ülikooli-asutiste sissetulekutest. Need erisummad tarvitatakse eelarve järele, mille Vabariigi Valitsus kinnitab, riiklikkude eelarve-summade täienduseks, eriti ülikooli teaduslikkude ja õppeotstarvete jaoks kui ka erakorralisteks kuludeks, mille jaoks riigi poolt summasid ei ole määratud. Erisummad on ülikooli äravõtmatu omand. 1926./27. eelarve-aastal tuli sisse õppemaksudest ja matriklirahadest 31 881 600 mk.,

Tartu, lk. 664